

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

Februar 2023

Rigsrevisionens notat om
beretning om

politiets opgavevaretagelse efter styrket terrorberedskab og indførelse af midlertidig grænsekontrol

Opfølgning i sagen om politiets opgavevaretagelse efter styrket terrorberedskab og indførelse af midlertidig grænsekontrol (beretning nr. 15/2017)

3. februar 2023

RN 1104/23

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om politiets opgavevaretagelse efter styrket terrorberedskab og indførelse af midlertidig grænsekontrol, som blev indledt med en beretning i 2018. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 4. juli 2018.

Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Justitsministeriet har sikret, at andelen af borgere, der føler sig grundlæggende trygge i deres nabolag, har nået samme niveau som i 2014, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft. Rigsrevisionen vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes.

Sigtelsesprocenten og sagsbehandlingstiden vedrørende *personfarlig kriminalitet* har ikke nået det niveau, der var gældende, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft. Det samme gælder for politiets responstider.

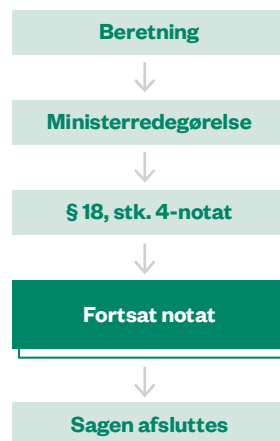
Sigtelsesprocenten vedrørende *personfarlig kriminalitet* var 79,1 % i 2022, hvilket er 11,9 % lavere end i 2014, hvor sigtelsesprocenten var 89,8 %. Sagsbehandlingstiden vedrørende *personfarlig kriminalitet* var 48,9 dage i 2022 og er dermed 58,9 % højere end i 2014, hvor sagsbehandlingstiden var 30,8 dage. Politiets gennemsnitlige responstid var 9:02 minutter ved udgangen af 1. halvår 2022, hvilket er 3,7 % højere end i 2014, hvor responstiden var 8:42 minutter.

Sigtelsesprocenten vedrørende *økonomisk kriminalitet* var ved udgangen af flerårsaftalen for 2016-2020 forbedret i forhold til 2015, før det styrkede beredskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft, mens sagsbehandlingstiden var forringet.

Sigtelsesprocenten vedrørende *økonomisk kriminalitet* var 89,8 % i 2020 og dermed 5,5 % højere end ved udgangen af 2015, hvor sigtelsesprocenten var 85,1 %. Sagsbehandlingstiden vedrørende *økonomisk kriminalitet* var 277 dage ved udgangen af 2020 og dermed mere end dobbelt så lang som i 2015, hvor sagsbehandlingstiden var 121,5 dage.

Sigtelsesprocenten er dog efterfølgende faldet igen fra 89,8 % i 2020 til 80,8 % i 2022, mens sagsbehandlingstiden er steget yderligere til 350,8 dage.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Justitsministeriets arbejde med at øge sigtelsesprocenten vedrørende personfarlig kriminalitet samt nedbringe sagsbehandlingstiden og politiets responstider
- Justitsministeriets arbejde med at øge sigtelsesprocenten og nedbringe sagsbehandlingstiderne vedrørende økonomisk kriminalitet.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i april 2018 en beretning om politiets opgavevaretagelse efter styrket terrorberedskab og indførelse af midlertidig grænsekontrol. Beretningen handlede om konsekvenserne af politiets prioriteringer siden 2015, hvor både øget terrorbekæmpelse og grænsekontrol havde haft betydning for politiets øvrige opgaver.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det tilfredsstillende, at Rigspolitiet løbende havde omprioriteret med henblik på at kunne løse de prioriterede opgaver med terrorbekæmpelse og grænsekontrol. Statsrevisorerne konstaterede dog, at politiet ikke var lykkedes med at opretholde indsatsen på andre prioriterede områder, herunder den borgerrettede grove kriminalitet, og at dette havde haft mærkbare konsekvenser for borgerne.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningspunkt	Status
1. Politiets løbende tilpasning af den midlertidige grænsekontrol.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 4. juli 2018.
2. Justitsministeriets arbejde med at sikre, at sigtelsesprocenter og sagsbehandlingstider vedrørende grov borgerrettet kriminalitet samt responstider og borgernes tryghed når det niveau, der var gældende, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft.	Behandles i dette notat.
3. Justitsministeriets arbejde med at sikre, at resultaterne på de i flerårsaftalen prioriterede områder – økonomisk kriminalitet, indbrud og cyberkriminalitet – ved udgangen af flerårsaftalen i 2019 ikke er ringere end ved udgangen af forrige flerårsaftale.	Behandles i dette notat med undtagelse af resultaterne vedrørende indbrud, som behandles i forbindelse med opfølgningen på beretning nr. 8/2020 om politiets indsats for at rejse sigtelser for indbrud.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på de punkter, der ikke tidligere er afsluttet.

I forhold til det tredje opfølgningspunkt vil vi sammenholde resultaterne i 2015 med resultaterne i 2020 (og ikke 2019), da flerårsaftalen for 2016-2019 blev forlænget til udgangen af 2020.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Justitsministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Justitsministeriets og Rigspolitiets initiativer i forhold til de udestående opfølgningspunkter. Dette sker med henblik på at vurdere, om Justitsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger. Gennemgangen er baseret på redegørelser, opgørelser og dokumentation fra Justitsministeriet og Rigspolitiet.

Sigtelsesprocenter og sagsbehandlingstider vedrørende grov borgerrettet kriminalitet samt borgernes tryghed

7. Statsrevisorerne bemærkede, at sigtelsesprocenten for grov borgerrettet kriminalitet var faldet med 21 % fra 2014 til 2017, hvilket var langt mere end faldet i sigtelsesprocenten for de mindre alvorlige sager. Derudover var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til sigtelse for sager om grov borgerrettet kriminalitet steget med 36 % i perioden 2014-2017. Endelig bemærkede Statsrevisorerne, at politiets responstider var steget fra 2014 til 2017, og at utrygheden blandt borgerne var øget fra 2016 til 2017, især i de særligt udsatte boligområder.

Grov borgerrettet kriminalitet

Grov borgerrettet kriminalitet omfatter bl.a. vold, voldtægt, blufærdighedskrænkelser, drab, brandstiftelse, røveri, trusler og terrorisme.

Vi redegør i det følgende for udviklingen i personfarlig kriminalitet, som er den betegnelse, der kommer tættest på betegnelsen borgerrettet kriminalitet, som vi anvendte i beretningen.

Sigtelsesprocent og sagsbehandlingstid

8. Vi har undersøgt, om sigtelsesprocenten og sagsbehandlingstiden for personfarlig kriminalitet ved udgangen af 2022 har nået det niveau, der var gældende, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft. Tabel 1 viser udviklingen i sigtelsesprocenten og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid vedrørende personfarlig kriminalitet i perioden 2014-2022.

Tabel 1

Sigtelsesprocent og gennemsnitlig sagsbehandlingstid vedrørende personfarlig kriminalitet i perioden 2014-2022

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ændring 2014-2022
Sigtelsesprocent (%)	89,8	83,3	74,0	73,5	74,3	76,8	86,3	77,3	79,1	+11,9 %
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid fra anmeldelse til sigtelse (dage)	30,8	35,2	44,0	53,6	48,2	59,0	66,5	43,4	48,9	58,9 %

Note: Rigspolitiet opdaterer data løbende, hvilket også indebærer, at data opdateres bagudrettet.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af Rigspolitiets opgørelse pr. 19. januar 2023.

Det fremgår af tabel 1, at sigtelsesprocenten vedrørende personfarlig kriminalitet var 79,1 % i 2022, hvilket er 11,9 % lavere end i 2014, hvor sigtelsesprocenten var 89,8 %. Sagsbehandlingstiden for personfarlig kriminalitet var 48,9 dage i 2022 og er dermed 58,9 % højere end i 2014, hvor sagsbehandlingstiden var 30,8 dage. Hverken sigtelsesprocenten eller sagsbehandlingstiden vedrørende personfarlig kriminalitet har dermed nået det niveau, der var gældende, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft.

Responstider

9. Vi har undersøgt, om politiets responstider er faldet siden 2014, så de ligger på niveau med de responstider, der var gældende, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft. Tabel 2 viser udviklingen i politiets responstid i perioden 2014 - 1. halvår 2022.

Tabel 2

Politiets gennemsnitlige responstid i perioden 2014 - 1. halvår 2022

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	1. halvår 2022	Ændring 2014 - 1. halvår 2022
Gennemsnitlig responstid (minutter)	08:42	-	10:38	09:45	09:45	09:30	09:04	08:55	09:02	3,7 %

Note: Politiets responstid betegner den tid, der går, fra opkaldet modtages i politiet, til politiet er fremme ved gerningsstedet. Rigspolitiet opgør som udgangspunkt responstiderne hvert halve år. I 2. halvår 2014 og i hele 2015 var det dog af tekniske årsager ikke muligt. Opgørelsen omfatter ikke Københavns Politi, der oplyser, at de af tekniske årsager ikke måler responstiden.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af Rigspolitiets opgørelse pr. 3. februar 2023.

Det fremgår af tabel 2, at politiets gennemsnitlige responstid var 9:02 minutter ved udgangen af 1. halvår 2022, hvilket er 3,7% højere end i 2014, hvor responstiden var 8:42 minutter. Politiets gennemsnitlige responstid har dermed ikke nået det niveau, der var gældende, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft. Det fremgår dog også af tabellen, at responstiden har været stødt faldende siden 2016.

Borgernes tryghed

10. Vi har undersøgt, om borgernes oplevede tryghed har nået det niveau, der var gældende, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft. Tabel 3 viser udviklingen i andelen af borgere, der føler sig trygge i deres nabolag i hele Danmark og i særligt udsatte boligområder i perioden 2014-2021.

Tabel 3

Borgernes oplevede tryghed i perioden 2014-2021

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ændring 2014-2021
Andelen af borgere, der føler sig grundlæggende trygge i deres nabolag – <i>Hele Danmark</i>	86,8	83,3	89,1	85,7	86,5	85,6	-	88,1	1,5 %
Andelen af borgere der føler sig grundlæggende trygge i deres nabolag – <i>Særligt udsatte boligområder</i>	69,9	72,7	72,4	64,3	68,4	70,9	-	70,0	0,1 %

Note: Tryghedsundersøgelserne for 2014-2019 er udarbejdet af Rigspolitiet, mens undersøgelsen vedrørende 2021 er udarbejdet af Justitsministeriets departement. Der blev ikke gennemført en tryghedsmåling i 2020, hvilket ifølge Rigspolitiet skyldtes personaletilpasninger i Rigspolitiet.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af Justitsministeriets tryghedsundersøgelse i 2021.

Det fremgår af tabel 3, at andelen af borgere, der føler sig grundlæggende trygge i deres nabolag i 2021, var på ca. samme niveau som i 2014, før det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft. Andelen af borgere, der føler sig grundlæggende trygge i deres nabolag i hele Danmark, var således 88,1 %, svarende til 1,5 % højere, mens andelen af borgere, der føler sig trygge i særligt udsatte boligområder, var 70 %, svarende til 0,1 % højere i 2021 end i 2014.

11. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Justitsministeriet har sikret, at andelen af borgere, der føler sig grundlæggende trygge i deres nabolag, har nået samme niveau som i 2014, da det styrkede terrorberedskab og den midlertidige grænsekontrol trådte i kraft. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Justitsministeriets arbejde med at øge sigtelsesprocenten vedrørende personfarlig kriminalitet samt nedbringe sagsbehandlingstiden og politiets responstider.

Resultaterne på de prioriterede områder i flerårsaftalen for 2016-2020

12. Statsrevisorerne bemærkede, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for cyberkriminalitet var steget med 66 % fra 2015 til 2017. Desuden bemærkede Statsrevisorerne, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager vedrørende økonomisk kriminalitet var steget 48 % fra 2015 til 2017.

13. Rigsrevisionens beretning viste, at sigtelsesprocenten vedrørende cyberkriminalitet var *steget* med 7 % fra 2015 til 2017, mens sigtelsesprocenten vedrørende økonomisk kriminalitet var *faldet* med 18 %.

Cyberkriminalitet

14. Da it-relateret kriminalitet er i kraftig vækst i disse år, er der løbende sket ændringer i politiets definition og opgørelse af cyberkriminalitet. Rigspolitiet har således oplyst, at 3 af de 5 gerningskoder, der indgik i opgørelsen af cyberkriminalitet i Rigsrevisionens beretning, er udgået. Rigsrevisionen vurderer derfor, at en opfølgning baseret på de resterende gerningskoder ikke vil give et retvisende billede af udviklingen på området.

Økonomisk kriminalitet

15. Vi har undersøgt, om Justitsministeriets arbejde med at sikre, at sigtelsesprocenten og sagsbehandlingstiden vedrørende økonomisk kriminalitet ved udgangen af den forrige flerårsaftale (som blev forlænget fra 2019 til 2020) ikke var ringere end ved udgangen af flerårsaftalen for 2012-2015. Vi har desuden undersøgt udviklingen i sigtelsesprocenten og sagsbehandlingstiden siden 2020. Tabel 4 viser udviklingen i sigtelsesprocenten og sagsbehandlingstiden i sager vedrørende økonomisk kriminalitet i perioden 2015-2022.

Gerningskoder

En gerningskode er en kode, der refererer til en formodet lovovertrædelse, fx hæleri, indbrud i fabrik og manddrab. Gerningskoderne bruges i forbindelse med sagsstyring i POLSAS og til statistikformål.

Tabel 4**Sigtelsesprocent og gennemsnitlig sagsbehandlingstid vedrørende økonomisk kriminalitet i perioden 2015-2022**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sigtelsesprocent (%)	85,1 %	71,5 %	66,8 %	63,1 %	67,8 %	89,8 %	74,8 %	80,8 %
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid fra anmeldelse til sigtelse (dage)	121,5	189,3	198,7	191,5	257,0	277,0	322,0	350,8

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af Rigspolitiets opgørelse pr. 19. januar 2023.

Det fremgår af tabel 4, at sigtelsesprocenten for økonomisk kriminalitet var 89,8 % i 2020, svarende til 5,5 % højere end i 2015, hvor sigtelsesprocenten var 85,1 %. Sagsbehandlingstiden er steget fra 121,5 dage i 2015 til 277 dage i 2020, svarende til 128 %.

Status i 2020 var altså, at sigtelsesprocenten var forbedret siden 2015, mens sagsbehandlingstiden var forringet.

Det fremgår desuden af tabellen, at sigtelsesprocenten vedrørende økonomisk kriminalitet efter 2020 er faldet til 80,8 % i 2022, og at sagsbehandlingstiden er fortsat med at stige, så den ved udgangen af 2022 var 350,8 dage.

Rigsrevisionen vil derfor fortsat følge Justitsministeriets arbejde med at øge sigtelsesprocenten og nedbringe sagsbehandlingstiden for økonomisk kriminalitet.

Birgitte Hansen